

Прспект

информационный бюллетень

№ 1

среда — четверг
13–14 августа 2014 г.
г. Киев

Персона в фокусе:
Юлия МОСТОВАЯ

3

Экономика
на пальцах

4

10 питань
марафонцю

8

Слушатели Международного семинара-практикума по медиаобразованию, проводившегося в Зеленой Буче с 10 по 15 августа 2014 года при поддержке MyMedia / DANIDA

Знакомьтесь — Мы «Прспект»!

Челомбитко Татьяна, Харьков, Украина
tatlionch@gmail.com

При первой встрече, знакомстве обычно представляются, обмениваются визитками, адресами электронной почты... А как это осуществить большому коллективу коллег и единомышленников, которые собрались далеко от родных мест для важного и интересного дела?

Для этого было решено создать общую визитку слушателей Международного семинара-практикума по медиаобразованию, проводившегося в Зеленой Буче с 10 по 15 августа 2014 года при поддержке MyMedia / DANIDA.

Мы все такие разные, непохожие. Но объединило нас желание научиться основам медиаграмоты, чтобы потом помочь другим создавать электронные или печатные издания, отличать правду от вымысла, факты от суждений о них. Организаторами нашей Летней школы выступили — Академия Украинской прессы и Институт инновационного образования и содержания обучения МОН Украины.

У каждого из нас есть свой секрет, и сейчас мы постараемся приоткрыть некоторые из наших тайн.

Секрет № 1 — мы общаемся на трех языках и прекрасно понимаем друг друга, так как родными для нас являются украинский,

русский и белорусский языки.

Секрет № 2 — мы представители медиапедагогов и учеников разных городов Украины и Белоруссии.

Секрет № 3 — мы смогли постичь самих себя и выделить основное в нашем «я».

Конечно, среди нас есть веселые и жизнерадостные Коваленко Павел (Запорожье), Басова Анна (Харьков), Попова Виктория (Змиев), Гумиров Виктор (Полтава), Дзюба Иван (Киев), Зоря Юлия (Черкассы) и любящий Родину Середа Максим (Золотоноша); креативные Кудейко Михаил из Минска и Менчинский Александр из Полтавы. Активными заявили себя Алена Палейка из Минска, Юрченко Елена из Прилук, Наталья Ильинич из белорусской деревни Талька и Жежеря Екатерина из Запорожья. Повезло нам и со спортивными парнями: Колосовским Юрием из Могилева и Громаковым Александром из Змиева. Ответственности мы можем поучиться у Милевской Светланы из города Клецк в Белорусии, Немченко Анны из Змиева, Мокрогуза Александра из Чернигова. По-хорошему завидуем увлеченности Лозицкой Аллы из Столина Брестской области и Челомбитко Татьяны из Харькова.

В нашем коллективе прекрасно сочетаются живость Панкратовой Елены из Орши и организованность Шварцман Елизаветы из Днепропетровска, деловитость Дегтяревой Галины из Харькова и мечтательность Фадына Сергея из Гродно, самокритичность Касьяненко Алексея из Кременчуга и открытость Погореловой Надежды из Запорожья. Не вступают в противоречия адекватная ситуация Мулика Екатерина из Полтавы, общительная Ткач Ольга из Чернигова и охарактеризовавшая себя приличной Медведева Наталья из Днепропетровска.

Успешно дополняют друг друга размышляющий Андрей Елькин из Запорожья и назвавшая себя вьедливой Куценко Елена из Симферополя. Мы рады, что у нас есть интересная Чечель Анна из Харькова и надежная Шамрай Лилия из Змиева, категоричная Старова Ирина из Запорожья и добрая Архипенко Татьяна из Минска. Немного жаль усталого Андрея Кузьмина из белорусского города

Кричев, и очень радует всех мысль, что грозный Иван Песенко — вовсе не страшен.

Признаемся откровенно, мы так и не смогли согласиться с тем, что необыкновенная Жежеря Александра из Запорожья считает себя обыкновенной девушкой.

Остается только поблагодарить людей, усилиями которых мы встретились и подружились, координатора проекта, директора Академии Украинской прессы Волошенко Оксану, медиатренеров Чернявского Сергея и Гадзинскую Инну. Также хочется сказать спасибо заведующему сектору повышения квалификации научно-педагогических кадров ИИТСО МОН Украины Виктору Мележика, а также заведующего кафедры общественных дисциплин и методики их преподавания Черниговского ОИППО им. К. Д. Ушинского, к. п. н. Мокрогуза Александра. Отдельный респект и уважение региональному координатору MyMedia / DANIDA Доманской Наталье. II

Колонка редактора

Цей випуск газети є експериментальним. Не тільки тому, що його робили непрофесійні журналісти і не тільки тому, що він зроблений на трьох мовах. Медіапедагоги з 11 по 15 серпня спробували стати учнями, які мають за короткий період навчитися азам журналістики і редакційної роботи. Як їм це вдалось Ви оціните з матеріалів цієї газети. Використання трьох мов обумовлено тим, що матеріали готували білоруські і українські автори для своїх читачів і весь наклад, а це близько 1000 екземплярів, безкоштовно розійдеться по Білорусі та Україні.

Що ж це таке, медіаосвіта? Для українських читачів мабуть зрозуміло, що події останніх місяців змушують подивитись на засоби масової інформації зовсім по-іншому — не тільки як на інформаційний ресурс, але і як на фактор формування свідомого ставлення до майбутнього, не фейкового, не зомбованого, а чесного і відповідального.

Білорусь і Україна мають один із найвищих у світі індексів освіченості (9% письменного населення) і величезний потенціал, але залишається країною з низькотехнологічною промисловістю та недостатньо розвинутою інформаційною інфраструктурою. Важливим чинником, що може посприяти їх становленню як потужної інформаційної держави, є розвиток рівня медіаосвіти, що трактується як комплекс спеціальних знань і методів підготовки до сприйняття інформації. Багато спеціалістів вважають, що чим більше медіаграмотним буде наше суспільство, то більше шансів, що у наших державах, зрозуміють це і зроблять ставку не на «бадилья», «електорат», біомасу, а на розвинену особистість. У цьому сенсі медіаосвіта — бомба уповільненої дії. І якщо ще не вдається переробити засоби масової інформації, то треба змінити їх аудиторію. Саме такий підхід і застосовує медіаосвіта з намаганням прищепити «психологічний імунітет» до патогенного впливу медіа. Учасники семінару отримали розуміння технології створення медіа, азів створення журналістського матеріалу, моделей існування шкільних медіа. А так, як всі автори цих матеріалів ще й вчителі, то після теоретичних і практичних занять ділились досвідом проведення власних медіаосвітніх занять.

Що далі? Навіть, якщо лише 50% учасників зможуть його адаптувати у своїх навчальних закладах це вже буде значним досягненням. Але, те, що всі учасники прийдуть додому іншими це точно.

Олександр МОКРОГУЗ,
Чернівці, Україна
mokroguz64@mail.ru

Семінар з медіаосвіти

З 10 до 15 серпня 2014 року у Головному навчальному центрі «Зелена Буча» УДПІЗ «Укрпошта», який розмістився у м. Буча на Київщині, Міжнародний благодійний фонд «Академія української преси», Інститут інноваційних технологій і змісту освіти МОН України за підтримки MyMedia/DANIDA проводять міжнародну Літню школу «Медіаосвіта: практичні моделі».

Участь у ньому беруть українська і білоруська делегації, загалом 24 дорослих та 15 учнів. До числа української делегації увійшли учні, які є юнкорами у своїх навчальних закладах. Географія

учасників широка: Автономна республіка Крим, Дніпропетровська, Луганська, Запорізька, Черкаська, Чернігівська, Харківська області України та Брестська, Бобруйська, Вітебська, Гродненська, Мінська, Могильовська області республіки Білорусь.

Протягом тижня і учні і дорослі мають навчитись робити газету, обмінятись досвідом упровадження медіаосвіти у своїх регіонах. Особливо це актуально для Білорусі, яка лише вступає на шлях впровадження медіаосвіти.

Про учасників цього семінару читайте у цьому номері.

Гэты дзень у гісторыі Беларусі

12 жніўня

У 1399 г. бітва на рацэ Ворскле (сучасн. Палтаўская вобласць) паміж саюзным войскам вялікага князя Вітаута і хана Тахтамыша, з аднаго боку, і войскам Залатоў Арды на чале з ханамі Цімур-Кулукам і Эдзігеям.

Абодва бакі панеслі вялікія страты, але ў выніку войска Вітаута і Тахтамыша было разгромлена ўшчэнт, быў забраны увесь абоз і шмат палонных, сам Вітаут ледзьве выратаваўся з невялікай дружнай.

14 жніўня

У жніўні 1385 г. у Крэва — радавы замак Ягайлы, прыбылі паслы Польшчы кракаўскі кашнік Улодка, завіхоскі кашталян Мікалай, казімірскі дзяржаўца Крысцін і паслы Венгрыі чанадскі прэпазіт Стафан і патацкі кашталян Ладзіслаў, сын Какаса дэ Каза. **14 жніўня** таго ж года было падпісана пагадненне з Польшчай, што вядома пад умовай назвай «Крэўская унія». Па форме дакумент прадстаўляе сабой пацверджанне абяцання, якія далі Барыс Карыятавіч і Гануль венгерскай каралева

Альжбеце ад імені вялікага князя літоўскага Ягайлы і яго паўнамоцнага пасла Скіргайлы.

Цей день в історії України

11–15 серпня

11 серпня 1943 року був створений державний український хор імені Г. Верьовки.

11 серпня 1997 року Європейська конвенція з прав людини набула чинності для України.

12 серпня 1999 року в Україні вирішено закрити всі виверзники.

13 серпня 1648 року козаки Б. Хмельницького розгромили війська Речі Посполитої під Пилявцями в ході Національно-визвольної війни українського народу.

13 серпня 1984 року народилась Бондаренко Альона, найвідоміша українська тенісистка.

15 серпня 1649 року під містом Зборовом козацька армія Б. Хмельницького розбила війська Речі Посполитої на чолі з королем Яном II Казимиром.

15 серпня 1873 року було відкрито рух поїздів по всій залізничній лінії Київ-Брест довжиною 560 км.

Подбор новостей:

Иван ПЕСЕНКО, Бобруйск, Беларусь
ipesenko@gmail.com

Доллар б'є усі рекорди

12 серпня 2014 року на міжбанку американська валюта перетнула межу у 13 гривень, курс євро зріс майже до 18. У обмінниках міста валюти майже не знайти.

В обмінних пунктах України курс долара у продажу виріс на 61 копійку — до 13,52 грн/дол. Натомість у покупці — на 39 копійок — до 12,81 грн/дол. У порівнянні зі значеннями 11 серпня євро

у продажу виріс на 88 копійок — до 18,29 грн/євро.

Експерти пояснюють, що гривня навесні цього року втратила 45–50% своєї вартості через дефіцит торговельного балансу та інші економічні причини. На серпневе зниження курсу гривні впливає ціла низка об'єктивних та суб'єктивних причин, вважають економісти. Фахівці по-

яснюють, гривня знецінюється насамперед через військові дії на Сході.

Заспокоїти валютний ринок може чергове надходження валюти ззовні, тобто другий транш від МВФ у розмірі 1,4 млрд дол. За словами голови НБУ Валерії Гонтарєвої, питання подальшого фінансування України Рада директорів Міжнародного валютного фонду розгляне на засіданні 29 серпня.

Як це впливає на сусідів-білорусів читайте у нашому номері.

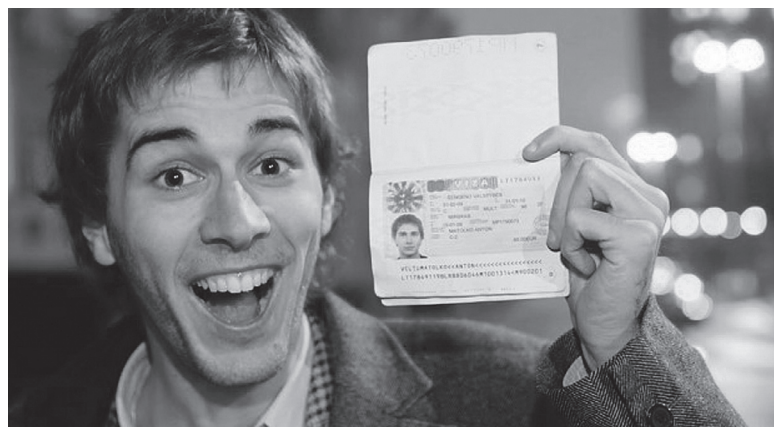
Візави бар'єр разбураецца

У 2014 годзе адбыўся сапраўдны прарыв на «візавых франтах» паміж Беларуссю і астатнім светам. Рэспубліка нарэшце дамаглася або скасавання уязных віз у некаторыя краіны, або некаторай палёгкай у іх атриманні. Для Беларусі гэта вельмі актуальна, бо у пытаннях спрашчэння візавага рэжыму з іншымі краінамі яна моцна адстала ад Украіны і Расіі.

Так, пачынаючы з 1 чэрвеня беларусам не трэба купляць візы у Турцыю (вынік трохгадовых перамоу!). З гэтага часу яны змогуць вольна знаходзіцца там да 90 дзён у годзе! З улікам таго, што Турцыю штогод наведваюць больш за 150 тыс. беларускіх турыстаў, такое рашэнне можна толькі павітаць.

Інтэнсіўныя перамовы ідуць і яшчэ па адным важнейшым турыстычным напрамку — ізраільскім. Па словах амбасадара

Ізраіля у Беларусі Іосіфа Шагала, «... каталікі і праваслаўныя, якія збіраюцца на Каляды у Ерусалім, у Назарэт, ужо, хутчэй за ўсё, паедуць туды без віз. Як і ўсе астатнія грамадзяне Ізраіля і Беларусі».

Зауважны паслабленні у 2014 годзе беларусы атрымалі і пры атриманні шэнгенскіх віз у некаторых консульствах еўрапейскіх краін. Так, консульства Грэцыі стала аўтаматычна выдаваць паўгадавыя візы турыстам,

якія ўжо раней заязджалі у шэнгенскую зону. Італія пайшла яшчэ далей. Консульства гэтай краіны у Мінску пры падобных акалічнасцях выдае адразу гадавую візу. Больш за тое, для беларусаў, якія жывуць не ў сталіцы, з'явілася магчымасць атрымліваць пашпарт з візай па пошце. За невялікую даплату супрацоўнікі консульства надаюць такую паслугу!

Польшча таксама трохі аптымізавала свае высілки ў дадзеным кірунку і стала выдаваць візы тэрмінам адразу на 1 год для беларускіх дзяцей, якія не ўпершыню едуць туды для аздараўлення.

Больш за тое, беларускае МЗС вядзе таксама перамовы пра спрашчэнне візавага рэжыму ці нават пра яго ліквідацыю з некаторымі экзатычнымі для беларусаў краінамі. З Бразіліяй, Эквадорам і Нікарагуа, напрыклад...

Майдан без Майдана

Да 11 жніўня 2014 года вуліца Храшчацкі і Майдан Незалежнасці былі практычна цалкам ачышчаны ад намётаў і барыкад. Дзякуючы актыўнай працы камунальных службаў і жыхароў Кіева цэнтральная плошча Кіева і прылеглыя вуліцы былі прыведзены ў свой першапачатковы выгляд. Першыя працы пачаліся 9 жніўня. Ініцыятарам правядзення суботніка сталі жыхары Кіева, 80% якіх выказаліся за прывядзенне у парадак цэнтра горада. У працах прымалі удзел камунальныя службы, работы праводзіліся пад асабістым кантролем мэра Кіева Віталія Клічко. Гэта было для яго справай прынцыпу.

Першапачаткова работа па дэмантажы намётаў і барыкад сустрэла бурны пратэст невялікай групы удзельнікаў Майдана. Былі падпаленыя шыны, чуваць стрэлы і выбухі.

Пасля перамоваў уладаў з прадстаўнікамі Майдана ачыстка працягнулася. Сёння пра падзеі, якія адбываліся на плошчы на працягу некалькіх месяцаў, нагадваюць толькі акуратна складзены брук, закапцелы асфальт, сцены дамоў з графіці. Аўтамабільны рух і рух грамадскага транспарту у цэнтры горада цалкам адноўлены. Ад Майдана засталіся асобныя барыкады на Інстытуцкай і адзінокі намёт.

Цэнтр сталіцы амаль гатовы да святкавання 24 жніўня Дня Незалежнасці Украіны.

Погода в доме

12 серпня погода ў Украіне залішалася спакойнаю. Висока температура, що встановилася ще на пачатку серпня, як кажуць сінютыкі, ось-ось спаде. Залішылося почекаці до 15 серпня. Украінці ще насолоджуюцца півдненным теплом і сонячнымі днямі, чого не можна сказаці про Білорусь, де погода влаштувала справжнє выпробування. Злива, що пройшла у другій паловіне дня 12 серпня, порушыла рух грамадскага транспарту у Мінську, підтопивши ще й 3 станції столичного метро, та у Могильові. Поривчасты вiтер пошкодыв дахи будывель в Волковыському районі Гродненської області.

Юлия Мостовая: главный редактор газеты «Зеркало недели»

Юлия Мостовая: «Медицинская реформа должна начинаться с расстрела»

11 августа 2014 года слушатели Международного семинара-тренинга по медиаобразованию в офисе Национального союза журналистов Украины встретились с главным редактором известного украинского еженедельника «Зеркало недели». Юлия Владимировна Мостовая предупредила нас о том, что, когда она начинает говорить, так просто её не остановишь. А для нас два часа пролетели как одно мгновение. В статье мы приведем краткие выдержки из выступления Юлии Мостовой.

Тетяна ЧЕЛОМБИТЬКО,
Харків, Україна
tatleonch@gmail.com

Лілія ШАМРАЙ,
Зміїв, Україна
shamray-zmiyov@rambler.ru

Алена ПАЛЕЙКА,
Мінск, Беларусь
alenapaleika@gmail.com

Что говорят о Юлии Мостовой?

Юлия Мостовая — первая скрипка отечественной журналистики, жена бывшего кандидата в президенты Анатолия Гриценко.

К мнению этой женщины прислушивается почти весь первый эшелон украинского политикума.

В детстве Юлия Владимировна мечтала стать либо художником, либо актрисой. И хорошо знающие Мостовую люди утверждают: займись она вместо журналистики чем-то другим, её ожидал бы не менее внушительный успех.

Юлия Мостовая о газете и журналистике

«Зеркало недели» — уникальное явление для мыслящих людей, не боящихся читать. Мы вооружаем своего читателя знаниями! Такая уникальная газета могла возникнуть и сохраниться только благодаря характеру — мы сумели поставить себя круто «на районе» и заявить, что мы — ничьи, ни от кого не зависим! Как следствие газета содержит не только критический, но и конструктивный, аналитический материал.

Наша газета — это возможность самореализации и самовыражения для журналистов. Денег здесь не заработаешь. Олигархов и партий за нами нет.

О прибыльности давным-давно никто не говорит и даже не думает. Главное для нас — выжить. Зеркало недели — неприбыльный проект. За 20 лет существования ни разу не выплачивались дивиденды. Мы собираемся делать доступ к электронной версии газеты

платным, но не сейчас. Каждый номер в электронной версии смотрит в десятки раз больше людей, но мы не можем предать старшее поколение, которое читает эту газету и не умеет пользоваться интернетом. Мы издаём газету не для того, чтобы зарабатывать деньги. Мы зарабатываем деньги для того, чтобы издавать газету. «Зеркало недели» — это переписка интеллектуальной среды с политикумом.

Юлия Мостовая: «Будущее за молодым поколением»

Кому нужно то, что пишет «Зеркало недели»?

«МОЛОДЫМ!!!» — говорит Юлия Владимировна. «Молодежь в возрасте 23–28 лет уже в состоянии контролировать власть, но еще не может ее осуществлять...» — считает Мостовая.

О кризисе системы высшего образования

«Медицинская реформа должна начинаться с... расстрела профессорско-преподавательского состава медуниверситета им.Богомольца, потому что зачёт по анатомии стоит 300 долларов». Всегда актуальная тема для «Зеркала недели» — коррупция. «Тема коррупции чрезвычайно важна, но тема профессионализма во всем — гораздо важнее».

Юлия Мостовая о предпочтениях современной читательской аудитории: «Кому нужна статья, которая рассказывает о коррупционных схемах... в деталях, с подробностями, доказательствами... Это сложно, здесь нужно думать... Поэтому просто никто не вникает... Больше лайков соберёт скандал на концерте известной певицы.»

Люстрация: «Нельзя мстить чиновнику увольнением, его нужно ставить в рамки... Там, где он нарушил закон, ты докажи. А не доказал...»

Цензура: «Цензура — это средство подхалимажа к власти в личных интересах!»

Война: «Герои войны и мирного времени — разные. Порой большего мужества требует именно мирное время.»

Диагноз страны: «Мы представляем собой организм, в котором обострились никем не лечимые хронические заболевания... На них никто не обращал внимания, не лечил.»

О майдане 2013–2014: «Полломал стереотипы, дал понять, что люди есть друг у друга не только в Facebook... Он отличается от Майдана 2004 года тем, что не разошелся... Люди почувствовали друг друга, они выйдут еще, если понадобится, и будут контролировать власть!»

«Это Майдан молодых самовыстраивающих своё дело людей».

Что держит в полёте Юлию Мостовую

«Страна, народ не меняются за один день, на самом деле все зависит от авангарда. И я на него надеюсь! Оптимистическая надежда на новое поколение. Очень важно, чтобы была атмосфера семьи...»

Главный совет от Юлии Мостовой

«Нужно уметь слышать друг друга». ☐

ВРАЖЕНИЯ ВІД СПІЛКУВАННЯ

Українців, здавалося б, не здивувати тим, що жінка в суспільному житті відіграє важливу роль. Завжди радісно усвідомлювати, що таких жінок стає більше. А якщо це головний редактор поважного видання, розумна, цілеспрямована, любляча мати й дружина, то мимоволі проймаєшся надією, що все у нас налагодиться. Але не саме по собі, а завдяки нашій спільній праці, залученню молоді до відповідальних справ, довіри один до одного. Саме цю думку під час зустрічі і намагалася донести до кожного з нас Юлія Мостова.

НАШІ КОЛЕГИ З БІЛОРУСІ

Вельмі уразіла асоба Юлії Маставой як прафесіянала... Глыбіня...Харызма...Стойкасць... Слова Юліі – як глыток свежага паветра у забруджанай медыяатмасферы нашай паўсядзённай рэчаіснасці. І не толькі па украінскім пытанні, якое раскалола і беларускае грамадства.Дзве гадзіны сустрэчы з журналісткай працяглі, як адно імгненне. Мы з захапленнем слухалі разумныя і смелыя словы прафесіянала, які ўмеў адказваць за сказанае, і атрымалі адказы на пытанні, народжаныя падчас сваіх пакутлівых роздумаў.

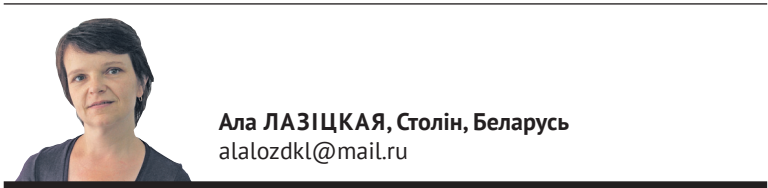
Нас уразілі веды, глыбіня і разнапланавасць эрудыцыі гэтага чалавека, паколькі за кароткі час мы атрымалі сапраўдны цывілізацыйна-культуралагічны зрэз супрацьстаяння Усход-Заход па-украінску.Працэсы узканоміцы і пытанні дзяржаўнай палітыкі былі разгледжаны з дакладнасцю і бязлітаснасцю хірурга, які аперыруе хворы арганізм і абвясчае прысутным праўдзівы дыягназ.А персаналіі! Як іранічна, трапна, хлэстка! Як заслужылі...

У цяжкія пераломныя часы многія лічаць, што прасцей пагасіць у сабе святло, чым развясць цемру навокал. Праўдзівае слова дапамагае знайсці верную дарогу, падтрымаць адзін аднаго. А Юлія Маставая казала прастыя і важныя рэчы: пра сілу сапраўднай сям'і, маральныя каштоўнасці, надзею на маладых і сапраўды свабодных людзей.

СПРАВКА «ПРОСПЕКТА»

«Зёркало недэлі» («Дзеркало тижня»-укр.) — общественно-политический еженедельник, издающийся в Киеве (Украина). Издаётся на русском и украинском языках, а в электронной версии, ещё и на английском. Тираж газеты — 21 тысяча экземпляров. Главный редактор — Юлия Мостовая.

10 > 12?, альбо Што ты сёння атрымаў?

Ала ЛАЗИЦКАЯ, Столін, Беларусь
alalozdki@mail.ru

Менавіта такім пытаннем сустракаюць бацькі як беларускіх, так і украінскіх вучня пасля школьных заняткаў. А што яны мяркуюць пачуць у адказ? Рытарычнае пытанне. Зразумела: чым болей — тым лепей... І беднае дзіця (між іншым, не заўсёды такое ужо беднае) усякімі спосабамі імкнецца гэтае большае прынесці дахаты у дзённіку. Любым коштам...

Атрымліваецца, што з урока ва урок, з класа у клас гэта робіцца мэтай яго навучання у школе. Але ж гэта дзеці... А што ж дароўны? А яны таксама прызываюцца да думкі, што добры адзнакі = добры вучань. Між іншым, не толькі бацькі, але і настаўнікі...

Прыжываліся новыя адзнакі вельмі цяжка, калі не сказаць балюча.

Цяпер на пытанне пра тое, ці хапае гэтых балаў, каб ацаніць узровень кампетэнцый вучня, старшакласнікі абедзвюх краін часцей за ўсё адказваюць НЕ, таму што на тэсціраванні ва Украіне пасля школы веды ацэньваюцца па шкале у 200 балаў, а у Беларусі — у 100 балаў. Настаўнікі часцей за ўсё схіляюцца да думкі, што гэта нічога кардынальна не зменіць.

З размоў з вучнямі і настаўнікамі нашых краін высветліліся агульныя праблемы у ацэнцы ведаў:

1. адзнака не заўсёды аб'ектыўна адлюстроўвае узровень ведаў, а хутчэй ступень актыўнасці,

стараннасці вучня на занятках у параўнанні з іншымі;

2. у розных настаўнікаў, а таксама у розных школах адная і тая ж адзнака мае розную вартасць;

3. у ацэньванні значную ролю адыгрываюць суб'ектыўныя адносіны вучня і настаўніка, што вельмі прыкра;

4. ёсць педагогі, якія дагэтуль пры выстаўленні адзнакі падсвядома прывязваюць новую сістэму да 5-бальнай.

Гэта, канешне, далёка не ўсё. Сучасныя вучні у адзін голас кажуць пра тое, што зараз адзнака важнейшая за веды, так бы мовіць, прыгожы атэстат (а для гэтага у нашых школах ёсць шмат магчымасцяў) важнейшы за грунтоўныя веды, у той жа час добра разумеюць, што павінна адбывацца наадварот. На пытанне, ці гатовыя яны ўзяць адказнасць за сваё навучанне, некаторыя разгублена паціскаюць плячыма, іншыя разгублена адказваюць: 50/50, самыя матываваныя разумеюць, што іх адказнасць за навучанне — 80%. Нязначная частка з тых, з кім давялося пагутарыць, згадала пра тое, што ім на уроку надаюць магчымасць ацэньваць свае веды і аднакласнікаў.

Ствараецца уражанне, што нам, дарослым, гэта зручна. Але ж якасць адукацыі — гэта нешта вышэйшае за проста добры адзнакі. Калі мы здолеем зламаць стэрэатып традыцыйнага

» СПРАВКА «ПРОСПЕКТА»

АГУЛЬНАЕ: фармальна 5-бальная сістэма ацэнкі была па сутнасці — 4-бальнай. 1 бал можна было атрымаць са злосці настаўніка, у пакаранне. Што, уласна кажучы, атрымалася потым і з двума баламі. Так што у апошнія гады існавання гэтай сістэмы яна на самай справе ператварылася у 3-бальную. Сітуацыю трэба было выпраўляць. Гэта разумелі і украінскія, і беларускія настаўнікі. Кожная сістэма адукацыі пайшла сваім шляхам.

У 2000 годзе загадам Міністэрства адукацыі і навукі Украіны была зацверджана 12-бальная сістэма ацэньвання навучальных дасягненняў вучняў 2–11 класаў.

Праз два гады Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь абвясціла аб увядзенні 10-бальнай сістэмы ацэнкі.

УКРАЇНСКАЯ СІСТЭМА			БЕЛАРУСКАЯ СІСТЭМА		
Узроўні	Балы	Крытэрыі ацэньвання вучня	Узроўні	Балы	Крытэрыі ацэньвання вучня
1 пачатковы	1–3	Фрагментарныя, пачатковыя уяўленні пра вывучаемае	1 нізкі	1–2	Пазнае і адрознівае паняцці
2 сярэдні	4–6	Узнаўляе асноўны матэрыял, выконвае заданне па узоры, валодае элементарнымі ўменнямі	2 здавальняючы	3–4	Узнаўляе вывучанае на ўзроўні памяці
3 дастатковы	7–9	Ведае істотныя прыкметы паняццяў, з'яў, сувязей паміж імі, тлумачыць асноўныя заканамернасці, прымяняе веды у стандартных сітуацыях	3 сярэдні	5–6	Узнаўляе вывучанае на ўзроўні разумення; апісвае і аналізуе дзеянні з аб'ектамі вывучэння
4 высокі	10–12	Веды глыбокія, сістэмныя, прымяняе іх для творчых заданняў, самастойна ацэньвае разнастайныя з'явы, вызначае і адстойвае асабістую пазіцыю	4 дастатковы	7–8	Прымяняе веды у вядомай сітуацыі па ўзоры; тлумачыць сутнасць вывучанага; выконвае дзеянні па вызначаных правілах; прымяняе веды па алгарытме
			5 высокі	9–10	Прымяняе веды у нестандартных сітуацыях для рашэння якасна новых задач; самастойна апісвае, тлумачыць, ператварае аб'екты вывучэння

навучання, усвядоміўшы, што выкарыстанне сучасных тэхналогій яшчэ не робіць урок сучасным і эфектыўным, калі вучань сапраўды стане суб'ектам адукацыйнага працэсу, як гэта увесць час дэкла-

руецца, калі мы створым сітуацыю узаеманавучання, наступяць пазітыўныя змены у адукацыі. І толькі тады пытанне «Што ты сёння атрымаў?» зменіцца на «Што ты сёння даведаўся?», а шкала

ацэнкі звязіцца да 2-бальнай: «здаў»/ «не здаў».

Але ж гэта не пад сілу ніякаму міністэрству. Гэта можам зрабіць толькі мы — настаўнікі разам з вучнямі і іх бацькамі. Паспрабуем? [II](#)

Экономика на пальцах. Зарплата учителя Беларуси и Украины в основных продуктах

Иван ПЕСЕНКО, Бобруйск, Беларусь
ipisenko@gmail.com

В формате встречи на Международном тренинге по медиаобразованию невозможно было избежать обсуждения того, как живётся украинским и белорусским педагогам.

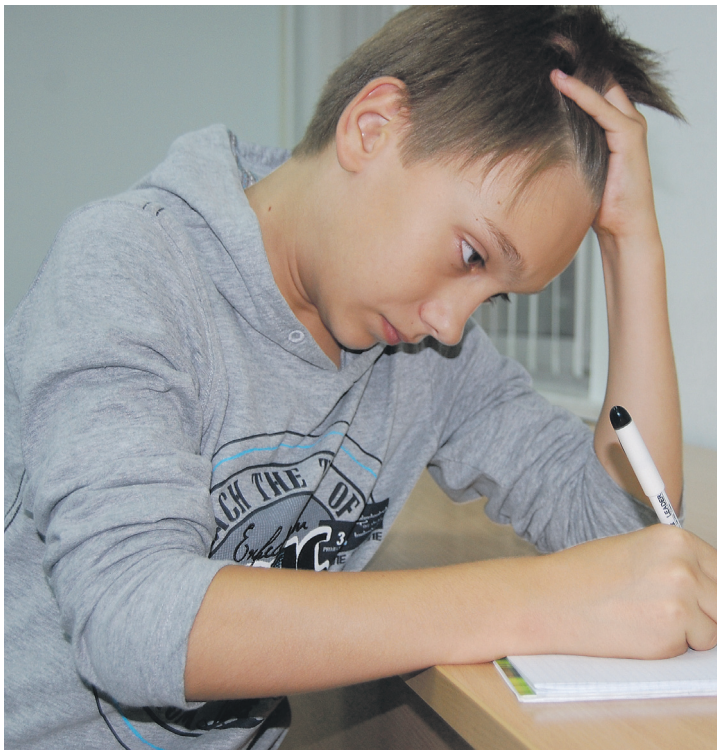
Средняя заработная плата учителя общеобразовательной школы

в Украине 3500 гривен или 272,88 долларов США на 12 августа 2014 по курсу НБ Украины.

Средняя заработная плата учителя общеобразовательной школы в Беларуси 3500000 белорусских рублей — 337,84 долларов США на 12 августа 2014 по курсу НБ РБ. [II](#)

Наименование продукта	Цена Украины ¹	Цена Беларуси ²
Хлеб (1 буханка)	5 грн. 13 коп.	8900 руб.
Молоко (1 л, Тетрапак)	8 грн. 95 коп.	12500 руб.
Яйца (1 десяток)	10 грн 50 коп.	15600 руб.
Картофель (1 кг)	3 грн	4900 руб.
Курица (тушка, 1кг)	23 грн	31800 руб.
Сахар (фасованный, 1кг)	10 грн	9500 руб.

Наименование продукта	Количество для Украины	Количество для Беларуси
Хлеб (1 буханка)	682 буханки	393 буханки
Молоко (1 л, Тетрапак)	391 пакет	280 пакетов
Яйца (1 десяток)	333 десятка	224 десятка
Картофель (1 кг)	1167 кг	714 кг
Курица (тушка, 1кг)	152 кг	110 кг
Сахар (фасованный, 1кг)	350 кг	368 кг

У психології різниця між знанням та усвідомленням стає очевидною на прикладі порівняння справжнього зцілення та безкінечного і безглузлого інтелектуального копання у своїх мізках. Які просвітлення відбулися в свідомості учасників під час проведення Міжнародного тренінг-семінару «Медіа-освіта: практичні моделі»? Яким чином новий життєвий досвід учасників може змінити реальність?

Молодое поколение — как инструмент построения бизнеса

Мы будем говорить не о штатном расписании и подборе персонала, а о молодежи, о том, какими способами и методами можно привлечь прогрессивных людей в свою команду для эффективного построения бизнеса.

Наталья МЕДВЕДЕВА, Днепрпетровск, Украина
nataliya.medvedeva@i.ua

Мы будем говорить не о штатном расписании и подборе персонала, а о молодежи, о том, какими способами и методами можно привлечь прогрессивных людей в свою команду для эффективного построения бизнеса.

Наличие конфликтов младшего и старшего поколения вынуждает руководителей компаний искать новые методы работы именно с молодежью, т. к. перестроить опытных сотрудников намного сложнее. Руководители компаний, как среднего, так и высшего звена, изрядно намучились с молодыми сотрудниками 20–25 лет. Эти ребята амбициозны и, на первый взгляд, безответственны, избалованы, порой пассивны, слишком самостоятельны, хотя все и сразу и не желают напрягаться. Однако выхода у работодателя не было — приходилось приспосабливаться и, тем самым, менять подход к работе с молодым поколением.

В 2012–2013 годах большую часть сотрудников составляли представители молодого поколения 20–25 лет. Как раз среди них была самая высокая текучка. Когда менеджеры проанализировали ситуацию, то обнаружили удивительные причины увольнения:

— «На меня и так сегодня накричал клиент, а тут еще ваши планы, задачи и требования, мне это все надоело...». При этом стаж работы автора — не более 5-ти месяцев.

— Отдельные сотрудники не считали нужным предупредить руководителя, что не могут выйти на работу. На вопрос, в чем причина прогула, обычно отвечали откровенно: «проспал», «забыл про свою смену» или «друзья приехали».

— К тому же многие из них, особенно в регионах, устраивались на работу только для того, чтобы решить сиюминутные финансовые проблемы: «Ну, все, на кроссовки заработал, можно уходить».

И только после глубокого анализа был сделан очень простой вывод: молодые люди другие, да, именно — ОНИ ДРУГИЕ! И никакие беседы, выговоры и лишение премий здесь не работают и работать не будут. Нужен новый подход, и этот подход подсказала «Теория поколений», о которой впервые заговорили в 1991 году американцы Нейл Хоув и Вильям

Штраус, а адаптацию теории для стран СНГ в 2003–2004 г. выполнила команда проекта Rugenerations.

В итоге менеджеры компании поняли и осознали, что молодое поколение имеет право быть другим! Что все желания молодых людей должны выполняться в короткие сроки, что они уверены в себе и имеют высокую самооценку. Поэтому их невозможно мотивировать страхом — им нужно показывать возможности. И именно это — важно!

И, как итог, компания вышла на ожидаемый уровень эффективности своего бизнеса, используя следующие методы и правила работы с молодым поколением:

Понимать, а главное принимать ценности поколения 20–25 летних лиц.

Позволять этим работникам более гибкий график работы.

У молодых людей есть потребность в обучении, они с большим удовольствием осваивают новые знания.

Молодое поколение не любит самостоятельно изучать инструкции, предпочитая живое обсуждение, краткие курсы, много визуализации и картинок, видеоролики.

При работе с молодежью приходится быть «в тренде» и вести диалог в социальных сетях.

Молодые люди очень ценят свое время и свободу и не всегда готовы приходить на обучение или работу в выходной день, решение — Skype.

Желательно менять формат переписки. Молодежь, как правило, не читает «большие» письма, они их «случайно удаляют» или не вникают, или вообще о них забывают. Рецепт — максимально быстрый переход к выводам. Еще лучше, если есть визуальная информация.

В части обратной связи 20–25 летние сотрудники требуют больше внимания, поскольку нуждаются в личном общении, причем «здесь и сейчас».

Молодое поколение работает эффективнее, если видит конечные цели и результаты, причем в короткие сроки. Именно по этой причине необходимо вводить контрольные точки — еженедельные, ежемесячные встречи с руководителем. Еще лучше, если руководитель ставит задачи на неделю, а иногда и на день. ■

Революція мізків у Зеленій Бучі

Катерина Муліка, Полтава, Україна
eka-mulika@yandex.ru

Організатори тренінгу, які запросили на тренінг медіа педагогів та юних кореспондентів з України та Білорусі, ризикнули досягти непрості мети — навчити учасників створювати сучасну шкільну газету, сформувати нове бачення шкільного інформаційного простору. Створення навчальних ситуацій, коли підлітки взаємодіють на рівні з дорослими для досягнення спільної мети, є незвичним явищем для системи освіти України і Білорусі. Адже навчально-виховний процес часто спрямований на формування «слухняної» особистості, «державного кріпака» або «державного раба», який вірно служить державі.

Шкільна газета — поняття не нове, вона існувала в кожній школі ще за радянських часів. У кожному класі була шкільна редколегія, яка під керівництвом учителя готувала газети до свят. Усе було традиційно передбачувано та контролювано. Біда в тому, що світ змінився, з'явилися нові світові виклики. Інтернет технології надали можливості учням отримувати різну інформацію, а у переважній більшості шкіл шкільна газета залишилася такою самою, як і кілька десяти років тому.

Як правило, наразі місія шкільної газети презентація навчального закладу. Традиційно, на першій сторінці газети портрет директора, а після прочитання кількох абзаців стає нудно і хочеться спати. Можливо, я помиляюсь.

Сучасна, оновлена шкільна газета може стати першим кроком до вирішення болючої проблеми — проблеми діалогу

в українському суспільстві. І налагодити процес створення учнями шкільної газети, на сторінках якої обговорювалися б важливі для учнів проблеми, — цілком реально. Кращим досвідом створення сучасного шкільного інформаційного простору ділились А. Єлькін, педагог-організатор Запорізького НВК № 19, Т. Челомбітько, учитель світової літератури Харківської гімназії № 14, Ю. Колосовський, учитель білоруської мови та літератури Могилевської гімназії № 1.

Ми звернулися до учасників семінару з питанням: «Які прозріння відбулися у Вашій свідомості протягом семінару-тренінгу?»

Сергій Чернявський, медіа-тренер: «Діти набагато організованіше поведуться, ніж дорослі. Діти, працюючи разом із дорослими, мало висловлюють свою думку, презентують себе. Можливо, соромляться».

Юлія Зоря, старший викладач кафедри освітнього менеджменту і педагогічних інновацій Черкаського інституту післядипломної педаго-

«Емоції, які супроводжують усвідомлення». Сергій Чернявський, медіа-тренер

гічної освіти: «Я усвідомила, що за умови відповідального підходу до будь-якої роботи, налагодження командної атмосфери, довіри один до одного можна досягти результату навіть у тій роботі, яку ми виконуємо вперше. Це стосується і створення сучасної шкільної газети. Дуже не просто створити газету, яку читачі брали би до рук ще не один раз».

Олексій Касьяненко, учень 8 класу Кременчуцького ліцею № 11: «Командна робота протягом тренінгу відрізнялась від групової роботи під час навчального процесу, бо нова інформація, незвичні завдання спонукали до налагодження контактів з іншими людьми. Виявляється, працювати в команді корисно, весело та пізнавально».

Алла Лозицька, директор СШ № 2 м. Столин Брестської області: «У мене виникло внутрішнє переконання, що ми на правильному шляху. Рухаючись у напрямку розвитку медіаосвіти, були побоювання, що все перетвориться на черговий формалізм. Дуже важливо формувати у дітей уміння орієнтуватись в інформаційному просторі: відбирати інформацію, перевіряти».

Віктор Гуміров, учень 11 класу Полтавської гімназії № 28: «Саме тут я отримав таку інформацію, про яку я не дізнався б, можливо, ніколи. Я усвідомив специфіку створення, поширення різних видів інформації. Яскраво запам'ятався досвід самопрезентації першого дня у конференц-залі, це був перший досвід у моєму житті. Було драйвово».

Юресь Колосовський, учитель білоруської мови та літератури Могилевської гімназії № 1: «Для мене важливим було знайомство з Юлією Мостовою, головним редактором «Зеркало недели». Вразила об'єктивність та неупередженість при висвітленні подій в Україні. Оскільки різні медіа неоднозначно презентують події в Україні, дуже важко зробити об'єктивні висновки». ■

Країна incognita

Для більшості туристів Україна асоціюється з великими туристичними брендами — Київ, Львів, Чернівці. Але за годину їзди від них чекають на оцінку справжні перлини, які не можуть похизуватися розвинутою туристичною інфраструктурою, але в цьому і є їх перевага. Кожен турист тут — бажаний гість, який отримує максимум уваги до власної персони, та і бюджет відвідування доступний для більшості. Для ознайомлення з таким містом досить вихідного дня. А запланувати подорож допоможе інтернет.

Ірина СТАРОВА, Запоріжжя, Україна
starovaira@ya.ru

Час на автобусі від обласного центру Тернопіль, і ви — в **Бережанах**. Маленьке містечко з багатівіковою історією (засноване у 1375 році) зустріне провінційною тишею і руїнами палацу 17 сторіччя роду Сенявських. Величний палац, який бачив польського короля Августа II та гетьмана Мазепу, сьогодні реставрується. За символічну платню ви отримаєте можливість переглянути приміщення, в яких мешкали господарі замку, залишки костюлу і великий двір з колодязем. Вузькі вулички вздовж Троїцького собору та Вірменської церкви приведуть на центральну площу Ринок, де збережена ратуша, в якій турист зможе обрати собі один з чотирьох музеїв: краєзнавчий, Богдана Лепкого, книги, репресій церкви. Місцеві кафе з дуже доброзичливим персоналом здивують туриста демократичними цінами та національною кухнею.

Бережани

Місто **Біла Церква** лежить в 80 км. від Києва. Туриста здивує велика кількість історичних та архітектурних пам'яток — Костьол Іоанна Хрестителя, Торгові ряди, Преображенський Собор, гарний краєзнавчий музей та музей Космонавтики. Але головною родзинкою є парк «Олександрія». Його заснували у 1793 році Браницькі — польські магнати, які створили з діброви на березі річки Росі величний парк, не гірший за європейські. Сьогодні від тієї краси мало що залишилося, але створені водоспади, річки, заплави, галявини, клумби вражають туристів. Тут бували Пушкін та Міцкевич, декабри-

сти та Шевченко. Особливістю парку є простір, якого не вистачає знаменитій «Софіївці» в Умані, та велика кількість куточків, в яких ви зможете залишитися наодинці з природою. Невисока ціна на екскурсії, кількість кафе та ресторанів у місті і гарне транспортне забезпечення приємно вразять подорожувальника.

Біла церква

Місто **Ніжин** колись було суперником Чернігова і сплачувало магнату Потоцькому у 1648 році 300 тисяч злотих щорічно! Прогуляйтеся вуличками, які пам'ятають Гоголя, відвідайте унікальну бібліотеку колишньої Ніжинської гімназії вищих наук (зараз — університет ім. Гоголя). Місто багате на храми та будинки 17 — початку 20 сторіччя. Особливо цікаві пам'ятки пов'язані з грецькою купецькою громадою. Унікальним для України є музей пошти, в якому можна ознайомитися з поштовою справою з часів її виникнення у Київській Русі. Також можна відвідати краєзнавчий або художній музей, музей рідкісної книги. Прихильники українського театру можуть дізнатися багато цікавого про Заньковецьку, Саксаганського та Садовського. Місто має зручне транспортне сполучення з Черніговом, до якого 87 км. **П**

Ніжин

Палац Галінських. Крычаў. Фота А. Пархоменка

Terra incognita Беларусь

Пути туриста неисповедимы. Но, куда бы они ни вели, легко заметить закономерность, которая заставляет искателя приключений ехать в строго определённые места. И зависят эти места не только от их уникальности или количества достопримечательностей, но и от банальной рекламы. Ведь если абстрагироваться от стереотипов, то можно открыть для себя совершенно иную туристическую реальность. Реальность, которая порой затмевает самые неповторимые места на Земле. Или, по крайней мере, может дать совершенно свежие впечатления.

Андрэй ПАРХОМЕНКА,
Крычаў, Беларусь

Слаўгарад

Партрэт для неспрактыкаванага турыста. Забытае Богам мястэчка з насельніцтвам 7,9 тысяч чалавек, размешчанае на поўдні Магілёўскай вобласці. Да бліжэйшай чыгуначнай станцыі — 58 км, да бліжэйшага вялікага населенага пункта — Магілёва — 70 км. Крыху больш за палову тэрыторыі Слаўгарадскага раёна занята сельскагаспадарчымі ўгоддзямі, крыху менш за палову — змяшанымі і хваёвымі лясамі. Практычна цалкам адсутнічае прамысловасць. Ёсць адзіная маленечкая гасцініца амаль без ніякіх выгод.

Партрэт для спрактыкаванага турыста. У пісьмовых крыніцах упершыню згадваецца ў 1136 г. пад назвай Прупой. Паступова назва трансфармавалася ў Прапошак. У XIII–XVIII стст. тут існаваў замак як цэнтр абароны самога горада і ўсходніх межаў Вялікага Княства Літоўскага. З 1772 г. ляс Прапошака рэзка змяняецца, бо ён увайшоў у склад Расійскай імперыі і дастаўся ў валоданне князю Галіцыну. Змяняецца не толькі ляс, але нават назва. З гэтага часу на карце Магілёўскай губерні з'яўляецца... Прапойск. Пазней горад яшчэ раз змяніў сваю назву. У 1945 годзе яго перайначылі ў Слаўгарад.

Сёння ў Слаўгарадзе і наваколлі ёсць шэраг цікавых турыстычных аб'ектаў. Сярод іх вылучаецца комплекс храма Нараджэння Божай Маці з асобнай званіцай, які быў

пабудаваны ў XVIII стагоддзі ў стылі моднага тады класіцызму. Вакол царквы — цікавыя надмагільныя помнікі мясцовых святароў, старадаўні парк з вежай XVIII–XIX стагоддзяў, альтанка XIX стагоддзя. Трохі наводдаль з нетыпова высокага плато ў месцы зліцця рэк Проня і Сож адкрываецца неверагодна маляўнічы краявід на дзясяткі кіламетраў вакол. У горадзе таксама ёсць старадаўнія габрэйскія могілкі з помнікамі XVII–пач. XX стст.

За 8 км на паўднёвы ўсход ад горада месціцца, мабыць, самая вялікая ў Беларусі і на ўсёй Усходне-Еўрапейскай раўніне крыніца пад назвай Блакітная крыніца. Па паданнях, менавіта ў ёй кіеўскі князь Уладзімір хрысціў заваяваных яго ваяводам Ваўчыным Хвостом мясцовых радзімічаў. У суткі з Блакітнай крыніцы на паверхню ўздымаецца да 5 млн літраў вады, якая ўтварае невялікае возера. Паверхня вады ў ім мае блакітнавата-бірузовае адценне, быццам прамень святла б'е з яго таямнічых глыбін. У нашы дні падчас свята Макаўе, якое адзначаецца штогод 14 жніўня, каля крыніцы праводзяцца народныя гуляння, тэатралізаваныя прадстаўленні. Апроч Блакітнай Крыніцы, на Слаўгарадчыне налічваецца 11 іншых унікальных гідралагічных аб'ектаў.

Крычаў

Партрэт для неспрактыкаванага турыста. Горад з насе-

льніцтвам каля 30 тысяч чалавек, знаходзіцца на ўсходзе Магілёўскай вобласці, паблізу мяжы з Расійскай Федэрацыяй. Значны чыгуначны вузел, да абласнога цэнтру — Магілёва — 100 км. Да 70% тэрыторыі Крычаўскага раёна занята сельскагаспадарчымі ўгоддзямі, каля 30% — хваёвымі лясамі. Ёсць некалькі буйных прамысловых прадпрыемстваў, сярод якіх вылучаецца завод па вытворчасці цэменту і шыферу.

Партрэт для спрактыкаванага турыста. Афіцыйная гісторыя Крычава таксама пачынаецца ў 1136 годзе. Менавіта тады ён быў згаданы ў дакументах пад назвай Крэчут. Тут з'яўляецца замак, які арганічна ўпісваецца ў сістэму абароны межаў Вялікага Княства Літоўскага ад суседняй Масковіі. Паступова горад ператвараецца ў найважнейшы абарончы пункт на ўсходзе беларускіх земляў, а насельніцтва пачынае весці паўвайскавы лад жыцця. Аднак у 1772 годзе Крычаў гвалтоўна ўключаецца ў склад Расіі, а яго вольныя жыхары ператвараюцца ў прыгонных... І ўсё ж дзясяткі выхадцаў Крычава ўславілі свой горад на ўвесь свет. Сярод іх Аляксандр Галінскі, які першым у гісторыі склаў геаграфічную карту Каліфорніі і праект Панамскага канала, Сцяпан Наздворскі — вынаходнік гіраскопа, Сідні Маер — аўстралійскі мільянер-філантроп...

Для турыстаў у Крычаве могуць выклікаць цікавасць Замкавая гара з рэшткамі абарончых умацаванняў XVII стагоддзя, бліскучы палац Галінскіх XVIII стагоддзя, царквы св. Параскевы Пятніцы і св. Мікалая XIX стагоддзя, паштова-вая станцыя XIX ст., унікальныя габрэйскія могілкі XVII–пач. XX стагоддзя і многае іншае... **П**

Кінопрезентації Майдану

Оксана ВОЛОШЕНЮК, Київ, Україна
oksana@aup.com.ua

11 серпня учасники Літньої школи з медіаосвіти зустрічались з редакторами громадсько-політичного тижневика «Дзеркало тижня» Юлею та Володимиром Мостовими в приміщенні Національної спілки журналістів України за адресою вул. Хрещатик, 27-А, яке знаходиться в 300 метрах від Майдану — центру і серця Революції Гідності. Юнкори випросили 20 хвилин із нашого надщільного графіку, щоб побачити Майдан. Як виявилось вчасно, тому що вже 12 серпня вранці вулицею Хрещатик вперше за 7 місяців поїхав транспорт — за ніч київські комунальники завершили прибирання наметів, які вже чимало часу слугували лише декорацією Майдану. Недоторканою залишилась лише барикада на вул. Інститутській біля якої загинуло найбільше учасників протесту. Щось залишилось тим, хто споглядав Майдан через призму медіа. Я вважаю, що залишилось кіно.

За час, який минув з часу зимових подій я тричі в гранично переповнених залах, дивилась три повнометражні документальні роботи про Майдан. Кожна з цих робіт явила власну правдивість зображення, свою міру впізнання подій, які ми пережили.

Фільм 1 «Альманах. Чорний зошит» — відзнятий студентами 2-го режисерського курсу

Альманах. Чорний зошит

Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого

В «Чорному зошиті» сильна карнавалізація Майдану, яка була незмінною складовою протесту, роз'їдала, руйнувала сміхом і глузуванням офіційну верхівку, проявилась у виборі героїв серед яких чимало колоритних «фріків». Вкотре жарт виявлявся найбільш підходящим інструментом для тих, хто займає позицію непокори щодо влади.

Фільм 2 «Євромайдан. Чорновий монтаж» — об'єднав роботи українських і російських кінематографістів. Це — не лише лінійно вибудований калейдоскоп подій, а й виключний зріз українського кінопокоління — митців молодого та середнього віку, які з перших днів про-

тестів визначились з позицією. Вони вирішили, що не можуть бути просто біомасою і взяли в руки камери. Десятки сюжетів, які відзняли учасниками кіно об'єднання громадського протесту Вавилон'13. Попри стилістику дещо відособленого кіно спостереження-невтручання, досліджують мікродраматургії поведінки групи — феномен Майдану артикулюється мікроісторіями, де відсікаються «лишні» саме цій драмі деталі.

Обидві альманахи — не просто колективні роботи — збірки, автори розпочинали кожен сюжет з чистого листа, не відаючи, як обернеться ані історія героїв, ані історія країни. Кіномитці були вільні у виборі героя, але не вільні у виборі подій і громадянської позиції, яка висловилась вже самим фактом виходу на Майдан. І глядач, який бажає побачити як ми здобували свободу, переглядаючи ці стрічки призвичаюється до майже метафізичної правоти однієї з сторін.

Євромайдан. Чорновий монтаж

Майдан

Фільм 3 «Майдан». 24 липня відбулась безпрецедентна для документалістики гучна прем'єра фільму Сергія Лозниці «Майдан» 7 залах кіно комплексу «Мегаплекс» водночас. За цей час фільм викликав в країні повномасштабну дискусію серед фахівців. Окрім реакції професійних кіл, я спостерегла досить невротичну рефлексію глядачів під час показу картини на Одеському міжнародному кінофестивалі. Реакції глядачів можна розділити на 2 категорії: тих, хто не впізнав Майдан і Революцію гідності і тих, хто хотів, щоб фільм чітко оповів, де правда, а де кривда, на якій стороні добро, на якій — зло.

Фільм Лозниці поки що єдиний фільм про Майдан, автор якого з самого початку знав, що він буде знімати і яким чином він буде знімати. Зі 128 хвилин картини 45 відзняті особисто Сергієм Лозницею, 6 хвилин — сцена поранення снайпера були взяті у стрімерів Радіо «Свобода» (до речі єдині кадри, де всього декілька героїв), все інше

зафільмував Сергій Стеценко, який отримав від режисера чітку інструкцію знімати загальними 3-хвилинними планами статичною камерою.

Лозниця з самого початку «відпустив» драматургію реальності, щоб оповідати лише через ті події, які відбуваються всередині кадру, максимально відпустити оповідь — не втручатись. Люди і взаємодіють і не взаємодіють в кадрі. Кожен сам по собі, вони рухаються, розмовляють, клопочуться, збирають. В стрічці немає політиків, їх промов, потуг на лідерство. Таким чином, випрозорюється образ народу, колективне тіло Майдану.

Лозниця, на мою думку, вдалось зафільмувати як виглядає українське громадянське суспільство, яке само зорганізується в різних кінематографічних вимірах — водночас на дальньому, середньому планах, у брунівському русі перетікань. Ми не бачимо, ані лідерів, ані пориву до гуртування навколо лідерів. Єдиний момент коли, коли спільнота Майдану виглядає сценоматованою, це коли в першій кадрах співає гімн.

Відомий продюсер документального кіно Світлана Зіновьева, що документальне кіно — це школа мислення. Я б додала — і осмислення.

13 і 14 серпня на Літній школі вечорами ми вчили дивитись саме документальне кіно. Саме вчитись, тому що воно має власну граматику і словниковий запас, свою візуальну мову.

Не знаючи початків цієї мови — ми не маємо інструменту, щоб осмислити реальність у формах самої реальності — через кіно. **П**

Яке кіно люблять українці

Пам'ятаєте фразу «Найважливішим для нас із всіх мистецтв залишається кіно». Сказана майже сто років назад «класиком ленінізму», вона і зараз залишається актуальною. Адже найбільше ми проводимо вільного часу вони біля телевізорів, і за даними компанії «Воля» для 71% тих, хто має телевізори, найбільш затребуваними є кіно.

Олександр МОКРОГУЗ, Чернігів, Україна
mokroguz64@mail.ru

агентом Нового року, а скільки ми дивились комедій Гайдая? «Діамантову руку» одні мої знайомі дивились чотири рази.

Сучасна молодь стала менше дивитись телевізор, а значить і не пам'ятає багатьох фільмів з цього переліку, це по-перше. По-друге, сучасні фільми, які мають рейтинги, що створюються за відвідинами кінотеатрів, також не демонструються по телебаченню. Так, за даними сайту «Кинопоиск» найрейтинговішими фільмами серед відвідувачів сайту визна-

но «Побіг з Шоушенка» (1994 р.), «Зелена миля» (1999 р.), «Форест Гамп» (1994 р.). На 50 місці, наприклад, «Хрещений батько 2» (1974 р.), на 100 — радянський «Шерлок Холмс і доктор Ватсон. Кровава помста» (1979 р.), на 150 місці — японський «Сім самураїв» (1954 р.), на 200 місці — американський «Останній самурай» (2003 р.), на 250 — радянський «Звичайне чудо» (1978 р.). Зрозуміло, що рейтинги, на які російськомовні відвідувачі не заходять буде зовсім інший (рейтинг IMDb).

Але що зараз дивляться українці в кіно? При середній вартості квитка 45–80 грн. відвідування кінотеатрів у 2010–2013 роках знаходилося на рівні 15–20 млн кіносеансів. Тобто 1 українець ходить у кіно раз в півроку. Якщо дехто з моїх знайомих може 2 рази на місяць побувати в кінотеатрі, то інші вже декілька років не сиділи в кріслах перед величезним білим екраном, не кажучи вже про старше покоління, яке забуло як виглядає взагалі кінотеатр.

За яке кіно українці платять гроші? Українцям подобаються комедії (45%), мелодрами (29%), історичні (28%), пригодницькі (26%), бойовики (11%), фантастика (9%), трилери (8%), фільми жаків (7%). Так казали вони у 2009 році. Але якщо подивитись на які фільми вони витратили гроші

у кінотеатрах за 2009–2013 рік, то на перше місце виходять фантастичні фільми, фільми фентезі. На сайті Вікіпедії у «Списку найкасовіших фільмів України» таких фільмів — 17, комедій — 13, серед яких комедійні анімації становлять більше половини.

Лідером серед українців у 2009 році був «Аватар» (який залишається лідером і зараз — 8,7 млн доларів), 2010 рік — «Шрек назавжди» (5,7 млн доларів), 2011 — «Пирати Карибського моря: На дивних берегах» (5,3 млн доларів), 2012 — «Мадагаскар 3» (4,9 млн доларів), 2013 — «Хоббіт: Пустка Смога» (4,8 млн доларів), у 2014 році лідером залишається «Вій» (4,6 млн доларів) та «Трансформери 4: Час Вимирання» (3,3 млн доларів).

Можна передбачити, що із зростанням курсу долара буде зростати і вартість квитків, при падінні відвідуваності кінотеатрів, а значить фільми, які вийшли на екрани українських кінотеатрів у 2014 році («Планета мавп: Революція», «Геракл», «Стражі Галактики») не будуть мати високих касових зборів. Українці не будуть ходити часто в кіно, а хотілось, пам'ятаючи слова великого Хічкока — «Кіно складається з екрана і великої кількості кісел, які потрібно заповнити». **П**

10 питань марафонцю, або Ви хочете пробігти марафон?

Марафон — це одна з олімпійських дисциплін легкої атлетики, яка з кожним роком стає все більш популярною серед любителів бігу. Але багато людей мало знають про марафон і навіть не можуть собі уявити, що вони також можуть стати марафонцями.

Юрась КОЛОСОВСЬКИЙ, Могильов, Білорусь
kalasok@tut.by

Я займаюся марафонським бігом два роки, подолавши за цей час 8 марафонів. Протягом цього часу мені довелося почути багато питань про марафон від друзів і знайомих. Сподіваюся, що мої відповіді на ці питання якщо не дадуть Вам імпульс до заняття марафоном, то хоча б зроблять цей вид легкої атлетики ближче і зрозуміліше.

1 Що змушує людей бігати марафони?

— Я бігаю марафони, тому що, по-перше, це прекрасна можливість для самореалізації і можливість підтримувати хорошу фізичну форму; по-друге, біг — один з найдемократичніших і доступних видів спорту, а сам марафон — одна з найбільш відомих і популярних дистанцій.

2 Що потрібно зробити, щоб пробігти марафон?

— По-перше, треба захотіти пробігти марафон. По-друге, потрібно готуватися до марафону кілька місяців (3–4) за спеціаль-

ною програмою, яка передбачає низку тренувань тривалістю 20–30 км (такі програми легко знайти в Інтернеті). По-третє, потрібно пам'ятати, що марафон — це 42 км 195 м, а тому перед стартом на марафонській дистанції потрібно пробігти хоча б кілька напівмарафонів. По-четверте, потрібно заздалегідь визначитися з місцем, де Ви плануєте бігти марафон, і зареєструватися на змагання.

3 Чи можна бігати марафони і в зрілому віці?

— Пробігти марафон під силу кожній дорослій людині, а найкращий вік для марафону — 25–35 років. Я почав займатися марафонським бігом у віці 30 років, багато моїх знайомих почали бігати марафони у віці 40–45 років, а, наприклад, найстаршому учаснику Міжнародного марафону дружки Друскінінкай-Гродно, де я нещодавно брав участь, виповнилося 72 роки.

4 Чи є марафон масовим видом спорту?

— Так, при цьому в найпопулярніших марафонах, які проходять в Лондоні, Парижі, Нью-Йорку, Бостоні і Токіо, беруть участь десятки тисяч професіоналів і любителів бігу.

5 Кому належить світовий рекорд у марафоні і який ваш найкращий результат?

— Рекорд світу в марафоні належить кенійцю Уїлсону Кіпсангу (2:03:28) і британці Поле Редкліфф (2:15:25). Свій найкращий результат — 2:50:41 — я показав торік на марафоні у Варшаві, де зайняв 78-е місце серед 8500 учасників. Ліміт часу на подолання марафонської дистанції зазвичай становить 5–6 годин.

6 Чи брали Ви участь у марафонах в Україні і чи доводилося Вам брати участь у марафонах разом з українцями?

— На жаль, в Україні поки не бігав, хоча дуже хочу приїхати сюди на який-небудь пробіг. Але я дуже радий, що завдяки участі в марафонах у мене з'явилися друзі в Україні, з якими ми разом їздимо на різні змагання. До речі, коли я в липні цього року брав участь у Міжнародному марафоні дружки Друскінінкай-Гродно, то його переможцями стали Степан Роговцов з Могильова і Ольга Богомякова з Одеси, а весь п'єдестал пошани серед чоловіків і жінок розділили білоруси і українці (по три чоловіки і жінки)!

7 Кажуть, що пробігти марафон дуже важко. А коли настає найважчий момент і як його подолати?

— У марафонців є таке поняття, як «стіна» — це той момент, коли на відрізку між 30-м і 40-м кілометрами стає не просто

важко, а майже неможливо бігти, оскільки всі ресурси організму вже вичерпані. І подолати стіну дуже важко. Тут можуть допомогти тільки продумана підготовка, дієта перед марафоном і своєчасне вживання енергетичних напоїв і гелів протягом дистанції. Саме тому кажуть, що справжній марафон починається тільки після 35-го кілометра.

8 Який з Ваших восьми марафонів був найважчим і чому?

— Перший марафон, який я біг в 2012 році у Варшаві, коли я просто фізично не міг бігти після 30-го км, і тому довелося де 7 км пройти пішки. Тоді я переконався в тому, що навіть найкраща теорія не може принести стільки користі і досвіду, скільки дає участь в марафоні.

9 Марафон корисний для здоров'я чи ні?

— Марафон може бути як корисним для здоров'я, так і при-

нести шкоду фізичному стану людини. Так, наприклад, бувають випадки, коли люди навіть гинуть під час марафонів. Саме тому участь у марафонах дозволяється тільки повнолітнім особам і людям, які пройшли медичний огляд. Але при продуманій підготовці до марафону участь у змаганнях принесе більше користі, оскільки біг — універсальний засіб від більшості хвороб, а подолання марафонської дистанції дає величезний емоційний заряд.

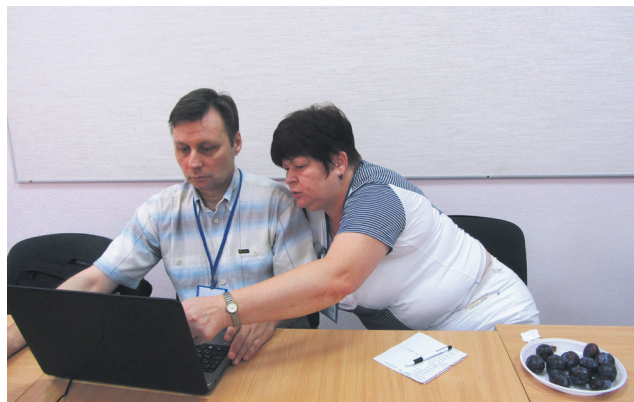
10 Що ви відчуваєте, коли перетинаєте фінішну риску?

— Радість від того, що я зробив це! Хоча з часом приходить розуміння, що марафонець живе не короткими миттями перемог або перетину фінішної межі, а кожною хвилиною на шляху досягнення цієї мети. В цьому, напевно, і є вся суть заняття марафоном, весь секрет того, чому марафоном займаються мільйони людей по всьому світу. **П**

DruskFinish

Буча говорить... Тренінг-семінар «Медіаосвіта: практичні моделі» у фотографіях

Інформаційний бюлетень «Прспект» підготовлено за підтримки MyMedia / DANIDA. Організатор: Академія Української преси. Над випуском працювали: **руководитель проекта** — Чернявський Сергій; **главный редактор** — Мокрогуз Александр; **редакторы** —

Мулика Екатерина, Песенко Иван; **выпускающий редактор**: Лоцикая Алла, Челобитко Татьяна; **корректоры**: Погорелова Надежда, Старова Ирина, Квасовский Юрий; **журналисты**: Волошенюк Оксана, Зоря Юлия, Колосовский Юрий, Кузьмин

Андрей, Медведева Наталия, Палейка Алена, Пархоменко Андрей, Старова Ирина, Шамрай Лилия
Тираж: 1000 экз. Отпечатано на типографии «Пресса Украины». Заказ № _____

